

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/300/2015
Identifikačné číslo spisu:	8705211659
Dátum vydania rozhodnutia:	29.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8705211659.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v spore žalobcov 1/ Ing. D. L., bývajúceho v O., zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Jenčom, so sídlom v Poprade, Nám. sv. Egídia 95, 2/ U. L., bývajúceho v A., 3/ K. L., bývajúceho v R., 4/ A. L., bývajúceho v A., proti žalovanému W. I. bývajúcemu v M., zastúpenému advokátom JUDr. Petrom Váčokom, so sídlom v Bratislave, Vázovova 9A, o vyporiadanie BSM po rozvoze manželstva, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 10 C 85/2005, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 29. septembra 2014 sp.zn. 16 Co 23/2014, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobcovia 1/ až 4/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom z 25. septembra 2013, č.k. 10 C 85/2005-447 určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov - žalobkyne H. I. a žalovaného W. I. patrí rodinný dom s.č. 1229 spolu s drobnými stavbami - letnou kuchyňou a kurínom, oplotením a vonkajšími úpravami a pozemky parc. č. 759, zast. pl. a nádv. vo výmere 306 m² a parc. č. 760, záhrady vo výmere 504 m², zapísané na LV č. XXXX v k.ú. A., a to vo všeobecnej hodnote 126 000 €. Druhým výrokom vyporiadal toto bezpodielové spoluvlastníctvo manželov strán (ďalej aj ako „BSM“) po rozvoze ich manželstva tak, že rodinný dom s.č. 1229 spolu s drobnými stavbami - letnou kuchyňou a kurínom, oplotením a vonkajšími úpravami a pozemky parc. č. 759, zast. pl. a nádv. vo výmere 306 m² a parc. č. 760, záhrady vo výmere 504 m², zapísané na LV č. XXXX v k.ú. A. pripadá do výlučného vlastníctva žalovaného. Žalovanému uložil povinnosť vyplatiť žalobkyni na vyrovnanie jej podielu sumu 58 577,50 €, a to v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie o náhrade trov konania, o náhrade trov ustanoveného advokáta žalobcu a o náhrade trov štátu si vyhradil na samostatné rozhodnutie do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Súd

dospel k záveru, že do BSM strán patrí rodinný dom s.č. 1229 spolu s drobnými stavbami (letnou kuchyňou, kurínom, oplotením a vonkajšími úpravami) a pozemky parc. č. 759 a č. 760 zapísané na LV č. XXXX, v k.ú. A., keď všetky uvedené nehnuteľnosti (ktorých hodnota bola stanovená znaleckým posudkom na sumu 126 000 €) prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného. Návrh žalovaného na vyporiadanie aj 3-izbového družstevného bytu považoval za neopodstatnený, nakoľko tento bol v spoločnom nájme žalobkyne a jej predchádzajúceho manžela, keď žalovanému ako druhému manželovi žalobkyne vzniklo iba právo spoločného nájmu bytu počas trvania manželstva strán a práva a povinnosti z tohto ustanovenia sa neriadia zákonnými ustanoveniami o vyporiadaní BSM. Pri vyporiadaní BSM vychádzal zo zásady, že podiely oboch strán sú rovnaké, teda každej zo strán by mala pripadať polovica zo všeobecnej hodnoty vyporiadaných nehnuteľností. Z vyporiadanej sumy súd odpočítal sumu, ktorú žalovaný vniesol do manželstva a ktorá bola použitá na kúpu nehnuteľností a sumu, ktorú žalovaný za žalobkyňu splatil ako spoločný dlh, spolu vo výške 8 845 €. Súd ustálil vyporiadavanú sumu vo výške 117 155 €, keď polovica z nej činila sumu 58 577,50 €, ktorú uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni na vyporiadanie jej podielu. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný.

2. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 29. septembra 2014 sp.zn. 16 Co 23/2014, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.) s tým, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie. Dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a na správne zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné zákonné ustanovenia, keď sa v odôvodnení rozhodnutia podrobne vysporiadal s jednotlivými odvolacími námietkami žalovaného.

3. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadol dovolaním žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“). Prípustnosť, ako aj dôvodnosť dovolania, vyvodzoval z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., keď namietal, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, pričom odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s jeho argumentmi uvedenými v podanom odvolaní. Namietal, že sudy nižšej inštancie sa nevyporiadali s otázkou zaradenia, resp. nezaradenia rodinného domu a pozemkov do masy BSM, pričom trval na tom, že uvedené nehnuteľnosti boli zakúpené výlučne z jeho prostriedkov. Žalobca podrobne poukázal na skutkový stav veci, pričom do predmetu vyporiadania BSM žiadal zahrnúť aj 3-izbový byt nachádzajúci sa v bloku Dunaj, ako aj zohľadniť jeho príspevok na kúpu rodinného domu a realizovania jeho nadstavby. Považoval za potrebné doplniť dokazovanie za účelom ozrejmienia, z akých prostriedkov bol rodinný dom zakúpený. Rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie považoval za nesprávne, pretože sudy žalovaného zaviazali žalobkyni zaplatiť 58 577,50 €. V tejto súvislosti namietal, že vo veci bolo potrebné aplikovať tretiu vetu ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka, nakoľko miera pričinenia žalovaného o nadobudnutie rodinného domu je vo veľkom nepomere k miere pričinenia žalobkyne. Zároveň namietal, že súd v rámci konania o vyporiadanie BSM nezohľadnil reálnu zmenu hodnoty peňazí poskytnutých žalobcom na kúpu a zhodnotenie predmetných nehnuteľností. Navrhoval, aby dovolací súd rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zrušil.

4. Žalobcovia 1/ až 4/ (ako právni nástupcovia pôvodnej žalobkyne) sa k dovolaniu žalovaného písomne nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

7. Žalovaný dovolaním napadol potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaný procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázané boli tiež vady konania namietané žalovaným (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

9. Žalovaný namietal vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ktorú videl v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu zakladajúcim jeho nepreskúmateľnosť. Podľa stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods.1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

10. V zmysle citovaného stanoviska bola vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolateľom považovaná za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá však v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu prípustnosť dovolania nezakladala (pozri napr. sp.zn. 3 MCdo 16/2008 a 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011).

11. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížila k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci bol dôvod pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Taktiež skutočnosť, že dovolateľ mal na vec odlišný názor a že rozhodnutia súdov neboli odôvodnené podľa jeho predstáv, nie je dostačujúcou bázou pre tvrdenia o nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí a existencii vady v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p.

12. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

13. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

14. Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 251/2012, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

15. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ v dovolaní zároveň namietal, že rozhodnutia súdov nižšej inštancie sú po právnej stránke nesprávne. Nesprávne právne posúdenie veci súdom však prípustnosť dovolania nezakladalo (viď R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014), preto sa týmito námietkami dovolací súd nemohol zaoberať.

16. V danom prípade prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.